

Lavutslippsutvalget: Et klimavennlig Norge

Det er nødvendig, gjennomførbart og ikke umulig dyrt å redusere klimagassutslipp med to tredeler innen 2050, konkluderte Lavutslippsutvalget i høst. I denne utgaven av Økonomiske analyser presenteres tre artikler knyttet til Lavutslippsutvalgets arbeid.

Våren 2005 fikk Lavutslippsutvalget i oppgave av regjeringen å utrede hvordan Norge kan redusere sine klimagassutslipp med omlag to tredeler fra dagens nivå innen 2050. 4. oktober 2006 la utvalget frem sin rapport NOU 2006:18 Et klimavennlig Norge. I sin rapport foreslo utvalget en helhetsløsning i form av en pakke med 15 tiltak for å oppnå en slik reduksjon, antydte mulige virkemidler og anga hva som må gjøres på kort sikt for å nå målet.

På oppdrag fra Lavutslippsutvalget har Statistisk sentralbyrå gjennomført modellberegninger av hvilke effekter en konkret tiltakspakke vil ha på makroøkonomi og utslipp i Norge. Lavutslippsutvalgets konkrete tiltakspakke består av antakelser om kostnader, effektiviseringer og utslippsreduksjoner knyttet til påbud

om innføring av ny og mindre forurensende teknologi. Det har ikke vært del av SSBs oppdrag å vurdere hvor realistiske disse antakelsene er. Byrået fikk også i oppdrag å beregne effekter på utslipp i utlandet.

Professor ved Handelshøyskolen BI, Jørgen Randers, og forskningssjef i SSB, Knut H. Alfsen, var henholdsvis leder og sekretariatsleder for Lavutslippsutvalget. Deres artikkel går igjennom bakgrunnen for utvalgets arbeid og presenterer «helhetsløsningen». Turid Åvitslands artikkel beskriver beregningsmodellen, Lavutslippsutvalgets tiltakspakke, resultater av og forbehold knyttet til beregningene. Annegrete Bruvolls artikkel stiller spørsmålet om utslippsregnskapet er et tilstrekkelig mål på utslipp knyttet til norsk forbruk.

Dette er Lavutslippsutvalget

Lavutslippsutvalgets mandat var å angi hvordan Norge kan redusere sine klimagassutslipp med 50-80 prosent under «dagens nivå» innen 2050.

Utvalgets medlemmer

Jørgen Randers, Professor ved Handelshøyskolen BI, Oslo, leder
Eli Arnstad, administrerende direktør ved ENOVA, Trondheim
Ola Flåten, professor ved Norges Fiskerihøgskole ved Universitetet i Tromsø
Alvhild Hedstein, direktør i Stiftelsen Miljømerking, Oslo
Hanne Lekva, direktør i Statoil ASA, Stavanger
Lasse Nord, direktør i Norsk Hydro ASA, Porsgrunn
Sverre Aam, konserndirektør i SINTEF, Trondheim

Mandatforståelse

Utvalget valgte å måle utslippsreduksjonen i forhold til «Kyoto-målet», det vil si taket for norske gjennomsnittlige årlige klimagassutslipp for perioden 2008-2012 i henhold til Kyoto-protokollen. Dette nivået, som er 1 prosent høyere enn det nasjonale klimagassutslippet i 1990, representerer 50,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter per år (MtCO₂-ekv. per år). I perioden fra 1990 til 2005 har de samlede norske klimagassutslippene økt med omtrent 9 prosent eller 4,5 MtCO₂-ekv., slik at nivået i 2005 var på om lag 54 MtCO₂-ekv. Målet for utvalget var altså å angi hvordan dette kan bringes ned til et utslippsnivå i størrelsesorden 10-25 MtCO₂-ekv. per år innen 2050.

Utvalget ble bedt om å fokusere på utslipp fra norsk territorium, men belyser likevel effektene av norske tiltak på klimautslippene utenfor Norge. Utvalget har hatt fokus på de teknologiske mulighetene for utslippsreduksjoner. Det antas at andre land ikke implementerer noen nye politikktiltak på miljøområdet.

Klimagassene som utvalget valgte å fokusere på var de gassene som er regulert i Kyoto-protokollen under FNs klimakonvensjon (United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC). Dette omfatter karbondioksid (CO₂) som den viktigste gassen, metan (CH₄), lystgass (N₂O), perfluorkarboner (PFK), hydrofluorkarboner (HFK) og svovelheksafluorid (SF₆).